

واکنش سریع هنگام وقوع زلزله می‌تواند شما را از جراحات احتمالی محافظت کند. حداقل دوبار در سال، پناه‌گیری را تمرین کنید.

تشکیل ۱۵ تا ۲۰هزار پرونده حقوقی در شهرداری

ایسنا | رئیس شورای شهر تهران از شهرداری خواست که رسیدگی به پرونده‌های حقوقی دانه درشت را زودتر انجام دهد. به گزارش «ایسنا»، محسن هاشمی با بیان این که تعداد پرونده‌های حقوقی در طول زمان افزایش یافته، گفت: «در حال حاضر تعداد پرونده‌های حقوقی شهرداری حدود ۱۵ تا ۲۰هزار پرونده است که در این جلسه تأکید شد که سعی شود با سرعت بخشیدن به پیگیری‌ها یا تعامل، پرونده‌های حقوقی را حل و فصل کنند.»

گزارشی درباره آثار تغییرات اقلیمی که در ایران چندان جدی گرفته نمی‌شود

معیشت مهم‌تر است یا خشکسالی؟

◀ محمدحسین بازگیر، رئیس سابق اداره حفاظت از محیط‌زیست استان تهران در گفت‌وگو با «شهروند»: شهرها پر شده‌اند از خیابان‌های آسفالت‌ه و ساختمان‌هایی که سقف‌هایشان را با آسفالت سیاه کرده‌اند و این باعث شده جزیره‌های گرمایی تشکیل شود

تصویر: شهریار/شهروند

متوسط زمین ۰٫۸ درجه افزایش داشته و پیش‌بینی‌ها برای صدسال آینده از گرم‌تر شدن یک تا ۶٫۵درجه‌ای خبر می‌دهد. بنابر گزارش ناسا ۹۷درصد از دانشمندان علم هواشناسی بر این موضوع توافق دارند که گرم‌شدن کره‌زمین یک پدیده طبیعی نیست، بلکه بر اثر فعالیت‌های انسان به‌وجود آمده است. «بازگیر» هم گرم‌شدن زمین را وابسته به عوامل انسانی می‌داند و در این باره می‌گوید: «شهرها پر شده‌اند از خیابان‌های آسفالت‌ه و ساختمان‌هایی که سقف‌هایشان را با آسفالت سیاه کرده‌اند و این باعث شده جزیره‌های گرمایی تشکیل شود. گرمایی که تأثیراتش را در خشکسالی‌ها، فرسایش‌ها و بیماری‌هایی که مزارع و جنگل‌ها به آنها مبتلا می‌شوند، شاهدیم. در حقیقت همه ما دست‌به‌دست هم داده‌ایم تا شرایط تغییر کند و حالا با تأثیرات سوء آن درگیریم و در آینده بی‌شک این تأثیرات محسوس‌تر خواهد بود.» رئیس سابق اداره حفاظت‌از محیط‌زیست استان تهران در ادامه از بالا بودن میانگین گرمایش ایران نسبت‌به میانگین بین‌المللی می‌گوید و ادامه می‌دهد: «گرم‌ادر همه دنیا رو به افزایش است، این در حالی است که آمارها و ارقام در ایران بیش از میانگین بین‌المللی

اقلیمی است؛ تغییراتی که مباحث جدیدی را حتی در مراکز علمی راه انداخته، البته همه این واگوئی‌ها ما را به آغاز دوره صنعتی می‌رساند، زمانی که جمعیت جهان به چندمیلیارد نفر رسید و جنگل‌ها و زمین‌های کشاورزی، سکونتگاه شهری شدند؛ افزایش جمعیت یک معنا بیشتر نداشت، رشد اقتصادی و اجتماعی و مصرف‌انرژی، این رویه‌از زندگی شهری بود که به مرور سبب شد سازمان‌های بین‌المللی از نشر گازهای گلخانه‌ای و پیامدهای ناخواسته تغییر اقلیم صحبت کنند؛ صحبت‌هایی که هنوز هم جزو مباحث داغ مجامع بین‌المللی و علمی است. محمدحسین بازگیر، رئیس سابق اداره حفاظت‌از محیط‌زیست استان تهران در گفت‌وگو با «شهروند» از این تغییرات و سهم تک‌تک ساکنان دهکده جهانی در به‌وجود آمدن این پدیده می‌گوید: «تغییرات اقلیمی موضوعی است که می‌توان ردپای عوامل طبیعی را در آن دیده، البته عواملی را که فعالیت‌های انسانی مسبب آن هستند هم می‌توان دخیل دانست. تک‌تک جوامع در به‌وجود آمدن چنین شرایطی دخیل بودند، وقتی بدون در نظر گرفتن ظرفیت‌های یک اکوسیستم و تبعاتی که بر محیط‌زیست و وضع اقلیمی یک منطقه دارد، اقدام به توسعه

اقلیمی است؛ تغییراتی که مباحث جدیدی را حتی در مراکز علمی راه انداخته، البته همه این واگوئی‌ها ما را به آغاز دوره صنعتی می‌رساند، زمانی که جمعیت جهان به چندمیلیارد نفر رسید و جنگل‌ها و زمین‌های کشاورزی، سکونتگاه شهری شدند؛ افزایش جمعیت یک معنا بیشتر نداشت، رشد اقتصادی و اجتماعی و مصرف‌انرژی، این رویه‌از زندگی شهری بود که به مرور سبب شد سازمان‌های بین‌المللی از نشر گازهای گلخانه‌ای و پیامدهای ناخواسته تغییر اقلیم صحبت کنند؛ صحبت‌هایی که هنوز هم جزو مباحث داغ مجامع بین‌المللی و علمی است. محمدحسین بازگیر، رئیس سابق اداره حفاظت‌از محیط‌زیست استان تهران در گفت‌وگو با «شهروند» از این تغییرات و سهم تک‌تک ساکنان دهکده جهانی در به‌وجود آمدن این پدیده می‌گوید: «تغییرات اقلیمی موضوعی است که می‌توان ردپای عوامل طبیعی را در آن دیده، البته عواملی را که فعالیت‌های انسانی مسبب آن هستند هم می‌توان دخیل دانست. تک‌تک جوامع در به‌وجود آمدن چنین شرایطی دخیل بودند، وقتی بدون در نظر گرفتن ظرفیت‌های یک اکوسیستم و تبعاتی که بر محیط‌زیست و وضع اقلیمی یک منطقه دارد، اقدام به توسعه

لیلا مهداد | «مردم جان‌شان را دارند از دست می‌دهند. اکوسیستم‌ها یک جادر حال فروپاشی هستند. انقراض انبوه (گونه‌های زیستی) شروع شده و شما فقط می‌توانید از پول و رشد بی‌وقفه اقتصادی حرف بزنید، چطور رویتان می‌شود؟» این صحبت‌ها بعد از نشست تغییرات اقلیمی سازمان ملل سروصدای زیادی به پا کرد؛ نشستتی که «گرتا تونبرگ» ۱۶ساله رهبران جهان را خطاب قرار داد و آنها را به ناکامی در مقابله با تغییرات آب‌وهوایی و افزایش کربن در روی زمین متهم کرد و با لحن محکم به آنها گفت: «ما شما را زیر نظر خواهیم‌داشت.»

تغییرات اقلیمی مسأله‌ای است که سال‌هاست مطرح شده و هر یک‌از کارشناسان و صاحب‌نظران درباره تهدید زندگی انسان‌ها، جانوران و گیاهان زنگ خطر را با ادامه این روند به‌صدا درآورده‌اند. از سال‌های آخر سده ۱۹ میلادی بود که دانشمندان شروع به ثبت حرارت زمین کردند، تغییرات را زیر نظر گرفتند و در ادامه بسیاری از سازمان‌های علمی پیشرو از ادامه این وضع و صدمات جبران‌نشدنی آن بر زمین‌ابراز نگرانی کردند؛ تغییراتی که وابسته به فعالیت‌های انسانی است و هنوز هم در نشست‌هایی به‌همین بهانه مطرح می‌شوند و وا همه مرگ خاموش کره‌زمین از میان نرفته است.

گزارش‌ها نشان می‌دهد تغییرات آب‌وهوایی روزهای آلودگی هوا را شدیدتر می‌کند و همین موضوع باعث زایمان زودرس می‌شود، به‌طوری که نوزادان به جای ۹ ماه در ۷ماهگی به دنیا می‌آیند. تازه‌ترین آمار سازمان ملل متحد نشان می‌دهد ۸۰درصد از جمعیت افرادی که به دلیل تغییرات اقلیمی آواره شده‌اند، زنان هستند. این تنها بخش کوچکی از تأثیر تغییرات اقلیمی بر انسان‌هاست، چون در این میان جانوران و گیاهان هم درمان نیستند، به‌طوری که براساس آخرین گزارش مجمع اقتصاد جهانی که در ژانویه ۲۰۱۶ و با حضور ۷۵۰کارشناس تشکیل شد، اعلام شده است: «شکست تلاش برای کاهش تغییرات آب‌وهوا می‌تواند خطر بزرگ‌تری را نسبت‌به سلاح‌های کشتار جمعی و بحران آب در پی داشته باشد. به‌طور یقین مقابله با معضل تغییرات اقلیم و گرمایش جهانی موضوعی است که نمی‌توان با اغماض از کنار آن گذشت، زیرا پیش‌بینی می‌شود اگر این پیامدها بر اساس روند کنونی ادامه داشته باشد، تا سال ۲۰۸۰ ممکن است نیمی از گونه‌های گیاهی و بیش از یک‌سوم گونه‌های جانوری ساکن در سطح زمین ناپدید شده‌ور دپایی از آنها بر جای نماند و این واقعیت نگران‌کننده‌ای است که آینده بشریت را تهدید می‌کند.»

از ماست که بر ماست

در گوشه‌ای از جهان سیلاب‌ها در دسرساز می‌شوند و در گوشه‌ای دیگر خشکسالی طولانی مدت زندگی را برای مردم مسخت کرده و در این میان متهم ردیف اول تغییرات

معیشت، سر دم‌دار دغدغه ایرانی‌ها

تغییرات اقلیمی و محیط‌زیست مباحثی است که باید جزو اولویت‌های اولیه جوامع قرار بگیرد تا راه نجات زمین را بیابیم و این در حالی است که جامعه ایران در اولویت‌هایش مسائل اقتصادی، اجتماعی و سیاسی را دارد و برای همین محیط زیست و مباحث مربوط به آن رنگ می‌بازد. متاسفانه بخش اعظمی از جامعه دغدغه محیط زیستی ندارد و شاید بتوان دلیل آن را در امید به آینده و مفهوم آینده جست‌وجو کرد. محیط زیست یعنی آینده ولی آینده در کشور ما مفهومی کوتاه‌تر از مفهوم جهانی‌اش دارد!

آمریکای شمالی، کشورهای اروپایی و کشورهای اسکاندیناوی در شاخص‌های محیط زیستی توانسته‌اند جایگاه خوبی به خود اختصاص دهند و مقایسه ایران با این کشورها قیاس اشتباهی است. معیشت اولویت اول مردم ماست و این واقعیت را نمی‌توان انکار کرد که وقتی شما نگران امروز هستید، نمی‌توانید به هفته آینده بیندیشید، چه رسد به سال‌های دور. این اتفاقی است که در کشور ما افتاده است و شاید تنها امید، پرورش نسلی باشد که با دغدغه محیط زیستی تربیت شود؛ نسلی که از دوره پیش‌دستانی باید با محیط پیرامونش و اهمیت آن آشنا شود. در واقع باید به شکل شبکه نظام‌مند این تربیت صورت بگیرد تا نسل‌ها با ارزش‌های غیرمادی محیط اطرافشان – محیط زیست – آشنا شوند و به این واقعیت پی ببرند که می‌توان با این ارزش‌ها، ارزش‌های مادی را شکل داد، البته وقتی ما از کشورهایی که شاخص‌های خوبی در محیط زیست دارند، صحبت می‌کنیم به این معنا نیست که آنها در این تغییرات دامن پاکی دارند، چون در بیشتر مواقع آلودگی‌هایشان را برون‌سپاری کرده‌اند. اقتصاد اغلب این کشورها بر مبنای فروش نفت برنت شمال است، اگر چه آنها در آموزش به کودکان‌شان و ترسیم آینده خوب و امید به آینده، خوب عمل کرده‌اند و در ایسن زمینه منبع خوبی برای الگو برداری‌اند.

حمیدرضا میرزاده

فعال محیط زیست

تغییرات اقلیمی بحث عمیق و مهمی است که نمی‌توان از یک بُعد به آن پرداخت. در گفتن از تغییرات اقلیمی نمی‌توان اقتصاد و مسائل مربوط به آن را نادیده گرفت، چون به‌نوبه خود تأثیر بسیار بالایی دارد. خاورمیانه جدید بر پایه کرین (نفت) شکل گرفته است. در واقع خاورمیانه در حباب نفتی زندگی می‌کند. کشورهایی که در خاورمیانه قدرت دارند بر پایه همین حباب قدرت گرفته‌اند و در بحث‌های تغییرات اقلیمی که در جهان مطرح می‌شود، نمی‌توان بحث گرفتن قدرت از خاورمیانه را نادیده گرفت؛ در گفتن از تغییرات اقلیمی تنها موضوع آینده، در آمد اقتصادی، دغدغه عموم مردم و ... مطرح است و بر همین اساس می‌توان گفت تغییرات اقلیمی مبحثی پیچیده است که باید تک‌تک ابعاد آن را مورد واکاوی قرار داد.

در آمد اقتصادی کشورمان بر پایه سوخت‌های فسیلی است و شاید طبیعی به نظر برسد در واکنش به موضوعاتی از این دست کمی منفعل عمل کند. ماه «پروتکل کی‌تو» می‌پیوندم، اما بر نامه اقتصادی‌ای برای آن ندارد و همان رویه ۶سال پیش را دنبال می‌کند؛ به‌عنوان مثال در اجلاس ۲۰۰۹ کپنهاک، ما در میان ۱۰کشور اول تولیدکننده گازهای گلخانه‌ای بودیم و این در حالی است که گزارش‌های جهانی را قبول نداریم و حتی این موضوع را مطرح نمی‌کنیم که به کمک کشورهای دیگر بتوانیم این مسأله را مرتفع کنیم. در چنین شرایطی متاسفانه بخش‌هایی که افکار عمومی را جهت‌دهی و خوراک‌دهی می‌کنند، برنامه و پژوهشی در این زمینه ندارند؛ کم‌رنگ بودن پژوهش‌های دانشگاهی و کم‌کاری رسانه‌ها در زمینه گفتن از تغییرات اقلیمی.

برای مطالعه تغییرات اقلیمی کمبود اطلاعات داریم

دوره ۳۰ساله هستیم.

• **گزارش‌های جهانی از بالا بودن مصصرف کربن در خاورمیانه می‌گوید**
شخص کشورهایی این منطقه هیچ‌گاه جایگاه قابل قبولی نداشته است. با توجه به این که اقتصاد این منطقه به سوخت‌های فسیلی وابسته است، با ادامه این روند کیفیت زندگی، تنوع جانوری و گیاهی این منطقه به چه شکل خواهد بود؟

مورد تغییرات اقلیمی دو سناریوی خوشبینانه و بدبینانه داریم. نظر به‌ها در این زمینه گویای این موضوع است که فعالیت‌های انسانی و تکنولوژی که انسان از آن بهره‌می‌برد، گازهای گلخانه‌ای را افزایش داده‌است. واقعیت امر این است که اقلیم در حال گردش است و تغییرات آن بر همه کشورها تأثیر خواهد گذاشت، به‌طوری که مطالعات در مورد تغییرات اقلیمی از تجربه عصر یخبندان در سال ۲۰۳۰ خبر می‌دهد. در ۱۰–۱۵سال گذشته گرمایش زمین باعث آب‌شدن یخ‌ها شده و بعضی کشورهای خاورمیانه افزایش بارندگی داشته‌اند تا جایی که پیش‌بینی می‌شود تا ۲۰۴۰ بارش‌ها در عربستان افزایش یابد و کشورها زمستان‌های سخت‌تری را تجربه خواهند کرد.

• **صحبت‌های شما به این معناست که شرایط جوی و محیط زیست را نمی‌توان کاملاً مرتبط با شرایط اقلیمی دانست؟**

بیشترین مشکل مادر مدیریت محیط‌مان است تا اقلیم. از میلیون‌ها سال پیش که کره زمین به‌وجود آمده، اقلیم در حال تغییر است و تا به امروز بویا بوده و همیشه در حال تغییر است.